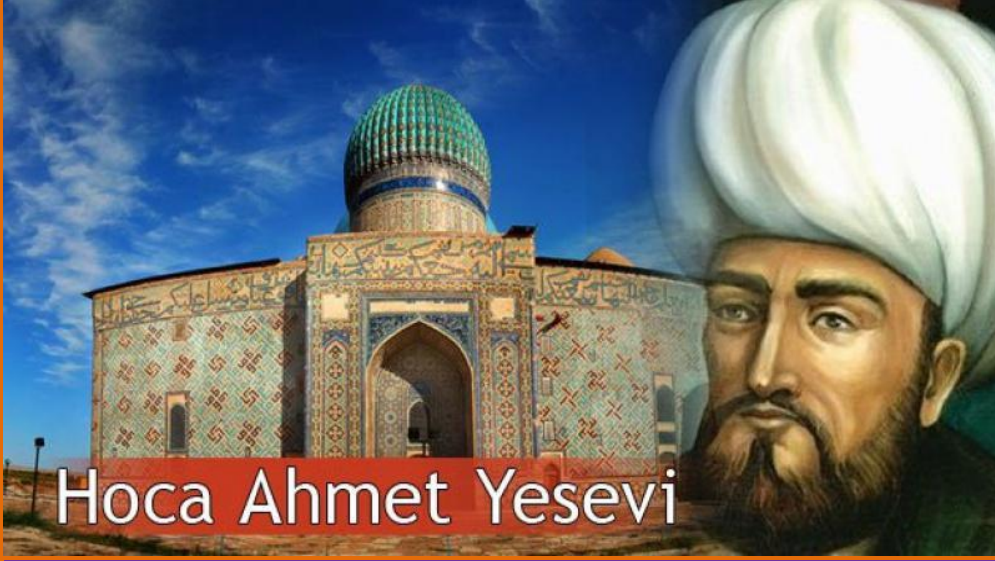

OKULUN ADI

HOCA AHMET YESEVİ İLKOKULU

Ahmed Yesevî bugün Kazakistan'ın Çim kent şehri yakınlarında yer alan Sayram kasabasında dünyaya gelmiş, dinî tasavvufî eğitimini tamamladıktan sonra, yine o bölgedeki Yesi (bugünkü adıyla Türkistan) şehrine yerleşmiş, uzun yıllar halkı maneviyat yolunda irşad ettikten sonra, burada vefat etmiş bir mutasavvıftır. Babası İbrahim Ata, Sayram ve civarında talebeleri olan tanınmış bir hoca idi. Anne ve babasını küçük yaşta kaybeden Ahmed Yesevî, bir süre Otırar'daki Arslan Bab isimli hocanın yanında dinî-tasavvufî eğitim gördü. Onun da vefat etmesi üzerine başka şehirlerde eğitimine devam etti.

Zamanın önemli ilim merkezlerinden Buhara'ya giden Ahmed Yesevî burada Yusuf Hemedânî'nin talebesi oldu. Bazı kaynaklarda Yesevî'nin Şihâbeddin Sühreverdi (ö. 632/1234) veya Ebu'n-Necip Sühreverdi (ö. 563/1168-69)'nin talebesi olup icâzet aldığı söylenir. Akrabaları arasında başka şeyhler de olan ve babasının Yesi'deki halifesi Musa Hoca ile yakınlığı bulunan Ahmet Yesevî'nin bu akraba çevresinden de iyi bir eğitim almış olması muhtemeldir.

Eğitimini bitirdikten sonra Yesi'de bir irfan mektebi kurup insanları dinî ve ahlâkî yönden yetiştiren Hoca Ahmet Yesevî, tasavvufî düşüncelerini Türkçe ve sade şiirler ile anlatmış, Hikmet adı verilen bu şiirler zamanla toplanarak Divan-ı Hikmet meydana gelmiştir. Sohbetlerinde ve şiirlerinde en çok işlediği konular Allah ve peygamber sevgisi, fakir ve yetimleri korumak, dinî kurallara riayet, güzel ahlâk, zikir, nefsi ile mücadele, kendini eleştirmek, ölümü düşünmek, manevî mertebeleri gibi mevzulardı.

Rivayete göre Ahmed Yesevî altmış üç yaşına geldiğinde dergâhında yerin altına küçük bir oda şeklinde çilehane/halvethâne yaptırdı. Ömrünün kalan kısmını çoğunlukla orada ibadet ve tefekkürle geçirdi.

Ahmed Yesevî'nin İbrahim adında bir oğlu olmuşsa da kendisi hayattayken vefat etmiştir. Yesevî'nin nesli Gevher isimli kızı sayesinde devam etmiştir. Türkistan, Mâverâünnehir ve Orta Asya'da olduğu gibi Anadolu'da da kendilerini Ahmed Yesevî'nin neslinden sayan pek çok ünlü şahsiyet çıkmıştır. Semerkanlı Şeyh Zekeriyâ, Üsküplü Şâir Atâ ve Evliya Çelebi bu isimlerden birkaçıdır.

XIV. yüzyılın sonunda Emir Timur, Türkistan bozkırlarında şöhreti ve nüfuzu iyice yayılmış olan Ahmed Yesevî'nin kabrini ziyaret edip kabrin üstüne bir türbe yapılmasını emretmiş, birkaç yıl içinde türbe, cami ve dergâhıyla birlikte bir külliye oluşturmuştur. Bugün bu türbe Orta Asya'nın en önemli ziyaret yerlerinden birisidir. Vefatından sonra defnedildiği yere zamanla büyük bir külliye yapılıncâ kütüphane, aşevi, mescit ve derviş hücrelerinden oluşan yeni ve daha büyük bir eğitim merkezi meydana gelmiş olmalıdır.